VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Hallitusohjelman mukaiset hankkeet ja toimenpiteet

Tilannekatsaus 15.10.2019

Hallintopolitiikka

Kokonaiskuva koordinaatiosta

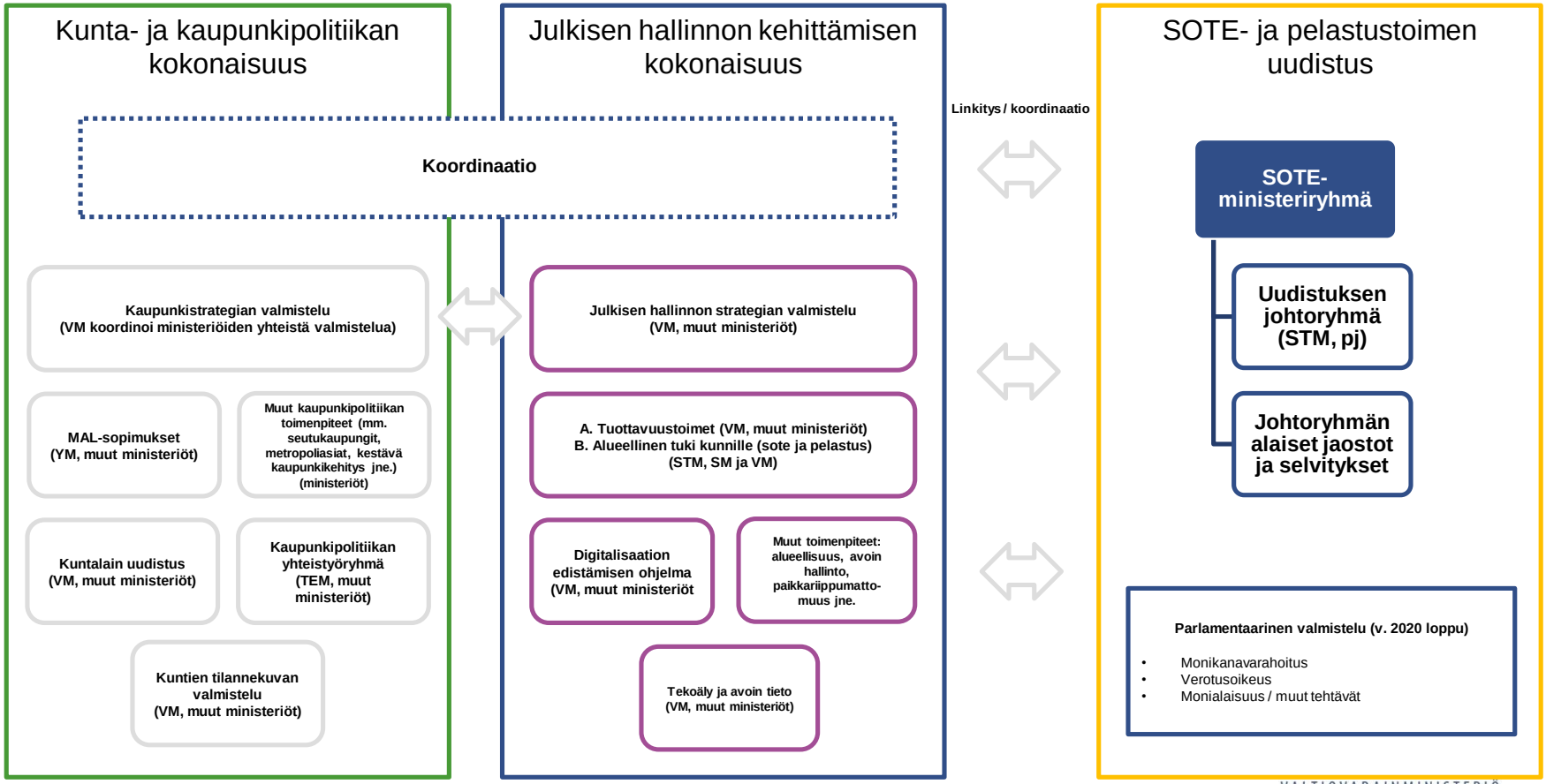

Hallitusohjelman mukaiset hankkeet ja toimenpiteet hallintopolitiikan koordinaatioalueella

Hallintopolitiikan alivaltiosihteeri, Päivi Nerg

Koordinaatioalueen osastojen yhteiset hankkeet

Julkisen hallinnon strategian valmistelu ja toimeenpano
(* JH-strategiaan välittömästi kytkeytyvä valmistelu)

Hallitusohjelman mukaisten tuottavuustoimenpiteiden valmistelu
(mm. toimitilat, hankinnat ja ICT sekä kuntien ja kuntayhtymien sote-uudistamisen alueellinen tuki)

Sote-uudistuksen VM:n vastuulla oleva valmistelu
(maakuntien perustaminen, mm. maakuntalaki, rahoitus, henkilöstö - myös. monialaista maakuntaa ja aluehallinnon uudistamista sekä maakuntien verotusoikeutta koskeva parlamentaarinen valmistelu)

Kunta- ja aluehallinto-osasto
Osastopäällikkö, ylijohtaja Jani Pitkäniemi

- **Kuntien tilannekuvan valmistelu***
- **Kaupunkistrategian laatiminen ja toimeenpano***
- **Kunnallisen ja yksityisen sektorin eläkejärjestelmien yhdistäminen**
- **Yleinen kuntien kehittäminen, mm. kuntalain uudistus, valtionosuusjärjestelmä**

Muuta: Valtion ja kuntien välinen yhteistyö, kunnallinen itsehallinto, kuntarakenne sekä kuntalainsäädäntö. Kuntien ja kuntayhtymien hallintoa, henkilöstöä ja taloutta koskevien asioiden valmistelu sekä kuntatalouden arviointi, kuntatalousohjelma sekä valtionosuusjärjestelmän ylläpito ja kehittäminen. Osaston yhteydessä toimii kuntatalouden ja -hallinnon neuvottelukunta (KUTHANEK).

Valtionhallinnon kehittämisosasto
Osastopäällikkö, ylijohtaja Juha Sarkio

- **Puolustuskiinteistöt tytärliikelaitoksen perustaminen**
- **Valtion henkilöstöjohtamisen uudistumisohjelma**
- **Julkisten palveluiden saavutettavuus ja toimipisteverkko, alueellistamisen strategia ja lainsäädäntö ***
- **Julkisten hankintojen strategia: Hankinta-Suomi ***

Muuta: Valtionhallinnon kehittäminen, henkilöstövoimavarojen johtaminen sekä hallintopolitiikan valmistelu ja toimeenpano. Valtion hankintatoimen ohjaukseen ja valtion kiinteistövarallisuuteen liittyvien asioiden valmistelu. Valtionhallinnon kehittämisosaston yhteydessä toimii Valtion työmarkkinalaitos (VTML).

Julkisen hallinnon tieto- ja viestintätekninen osasto *ICT-johtaja Anna-Maija Karjalainen*

- **Digitalisaation edistämisen ohjelma, digitaalinen identiteetti**
- **Tietopolitiikka ja tiedon avaaminen ***
- **Kansallinen tekoälyohjelma AuroraAI**
- **Digitaalisen turvallisuuden linjaukset * ja Virven uudistaminen**

Muuta: Julkisen hallinnon tietohallintoa, rakenteiden kehittämistä ja yhteisiä palveluja sekä palvelutuotantoa koskeva yleinen ohjaus, tieto- ja hallintopolitiikka sekä näitä koskevaa lainsäädäntö. Osaston tulosohjauksessa Väestörekisterikeskus ja Valtion tieto- ja viestintätekniikkakeskus Valtori.

Julkisen talouden suunnitelma 2020-2023

- Digi- ja väestötietovirasto aloittaa toimintansa vuoden 2020 alusta.
- Julkisen hallinnon ICT:n ohjauksen ja kehittämisen määrärahapanostus on 42,7 miljoonaa euroa vuonna 2020 ja laskee kehysvuosina ensin 7,7 miljoonaan ja sitten 3,7 miljoonaan euroon.
- Valtiokonttorin, Tilastokeskuksen ja aluehallintovirastojen toimintamenoissa ei ole merkittäviä muutoksia kehyskaudella

Julkisen talouden suunnitelma 2020-2023

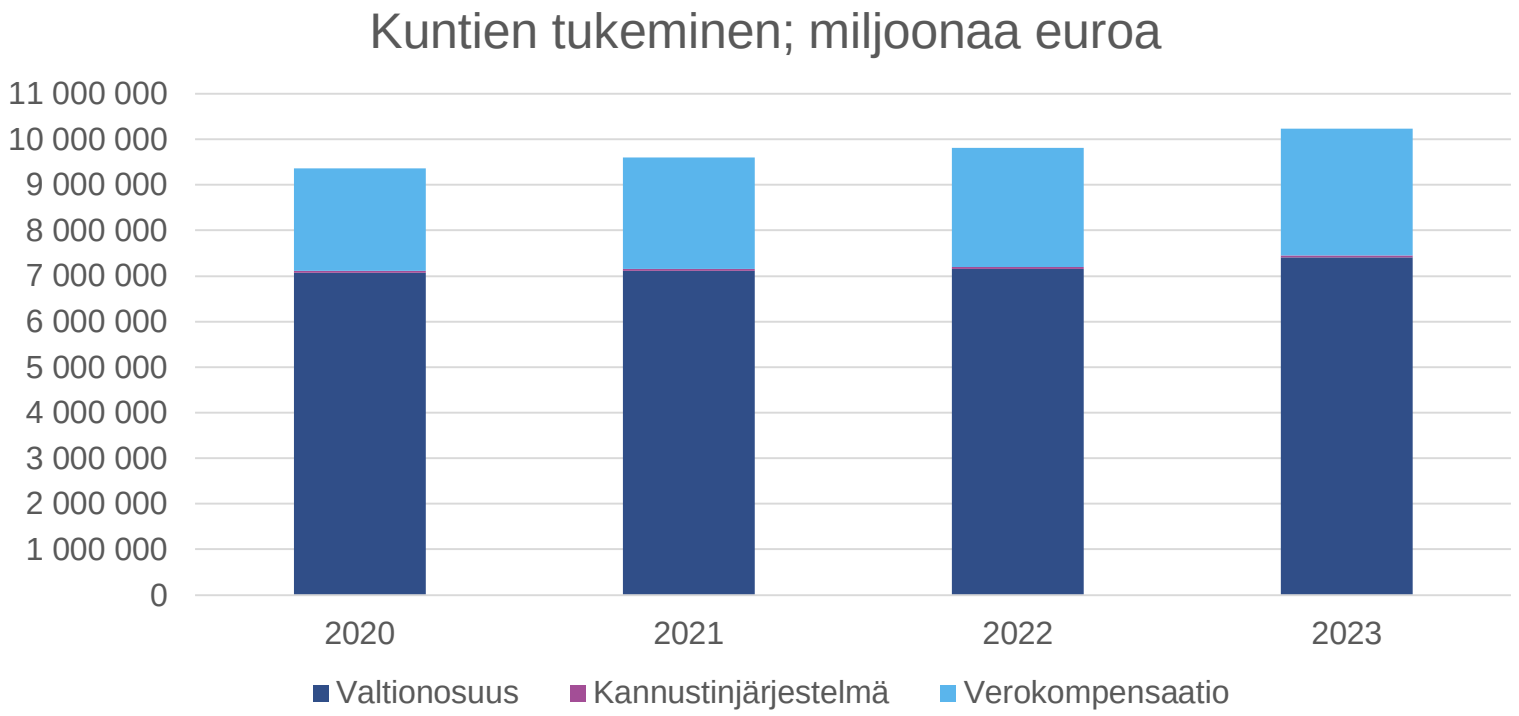

Koordinaatioalueen osastojen yhteiset hankkeet

Julkisen hallinnon strategian valmistelu

HO-linjaus:

- Hallitus valmistelee julkisen hallinnon strategian, jonka keskeinen tavoite on kansalaisille annettava palvelulupaus.

Tilanne:

- Ministerin johtoryhmä hyväksyi asettamispäätösluonnoksen 20.9.
- Strategiavalmistelun resursointia koskeva valmistelu käynnissä: 1) valmistelun edellyttämä rahoitus, 2) hanketoimiston henkilöstö ja 3) tarvittavan ulkopuolinen ostopalvelun kautta tuleva tuki fasilitointiin sekä projektinhallintaan.

Seuraavat vaiheet:

- Asettamispäätöksen viimeistely ja asettaminen sekä johtoryhmän työn käynnistäminen, ministeriöiden edustajien esittäminen kansliapäällikkökokouksessa 7.10.
- Hankinnan toteuttaminen fasilitointiin ja projektinhallintaan Hanselin puitesopimuksen kautta
- Muu resursointi (mm. hanketoimisto)
- Tarkempi työn suunnittelu ja sisältövalmistelun käynnistäminen
- Strategiaprosessin suunnittelu yhdessä Kuntaliiton kanssa
- Ministeriön sisäinen työpajatilaisuus 6.11.2019

Lisätietoja: Kari Hakari ja Ville-Veikko Ahonen, VM / KAO

Kansallisen kaupunkistrategian valmistelu

Tilanne:

- Hallituksen toimeenpanosuunnitelmassa sovittu kansallisen kaupunkistrategian koordinaatiovastuulliseksi toimijaksi VM
- Poliittiset keskustelut käynnissä koordinaatiovastuun sisällöstä
- Kaupunkistrategian organisointi esillä ministerin johtoryhmässä 20.9.

Seuraavat vaiheet:

- Kaupunkistrategian valmistelun organisointi poliittisesti sovitun mukaisesti
- VM:n ja KAO:n resurssien varmistaminen strategian valmistelun toteuttamiseen
- Osastopäälliköiden yhteiskokous 3.10. avs. Päivi Nergin johdolla (VM, TEM, YM, LVM, OKM ja SM)

Lisätietoja: Ville-Veikko Ahonen ja Teemu Eriksson, VM / KAO

Julkisen hallinnon tuottavuustoimenpiteet

Tilanne:

- Momentin 28.70.05 vuoden 2019 määrärahojen osalta valmistellaan käyttösuunnitelmaa.
- LTAEIII esitys jätetty vuoden 2017 käyttämättä jääneen määrärahan sekä pelastustoimen ICT-kehittämisen määrärahojen uudelleenbudjetoinnista momentille 28.70.05.
- Momentilta 28.70.05 maksettavien valtionavustusten käyttöä sääntelevän valtioneuvoston asetuksen valmistelu käynnissä. Asetus annettaisiin VM:n esittelystä. Valmistelussa mukana STM ja SM.
- VM:n vastuulla olevista tuottavuushankkeiden organisoinnista ensimmäinen versio olemassa. VM:n ohjaus- ja koordinaatioroolia käsitelty HAOR:ssa 25.9.

Seuraavat vaiheet:

- Sopimus toimeenpannaan tilijaottelun muutosta koskevalla VM:n päätöksellä.
- Valtioneuvoston asetus alueille maksettavista valtionavustuksista: VM:n sisäisen valmisteluryhmän käsittely 3.10. ja sote-ministeriryhmä 8.10. Tämän jälkeen lausuntokierros, jonka jälkeen varsinaiset valtionavustushaut.
- Tuottavuushankkeiden ja niihin liittyvän koordinaatio- ja seurantaryhmän asettaminen.
- Alueiden toimijoiden ja ministeriöiden välisten keskusteluiden suunnittelu ja toteutus.

Lisätietoja: Anne-Marie Välikangas, Antto Korhonen ja Ville-Veikko Ahonen, VM / KAO

Sote-uudistus, ml. itsehallinnollisten maakuntien perustaminen

Tilanne

- Uudistuksen valmistelu on STM-johtoisesti käynnissä, muut valmisteluryhmät kuin henkilöstöjaosto ja seurantaryhmä ovat käynnistäneet työnsä 09/2019
    - Järjestämisjaosto vastaa lainvalmistelusta. Se on luonut työskentelysuunnitelman ja käynyt lähetekeskustelun aluejaosta ja maakuntien perustamisesta ja nk. väliaikaishallinnosta
    - Kuntatuottajuusryhmä on saanut tiedoksi STM:n kesällä 2019 kunnille toteuttaman kyselyn tulokset. Kyselyn perusteella suurin osa vastaajista haluaa kunnille mahdollisuuden toimia sote-palvelujen tuottajina. Vastaajista ainoastaan n. 17 % ilmoitti todennäköisestä halusta tuottaa maakunnan järjestämisvastuulle kuuluvia sote-palveluja. Jaosto valmistelee aiheesta selvitystä.
    - Rahoitusjaosto on tehnyt työsuunnitelman ja alkaa valmistella maakunnille siirtyvän rahoituksen laskelmia kunnille siirtyvien tehtävien osalta. Maakuntaveroa ja nk. Monikanavarahoitusta koskevat valmistelut eivät ole käynnistäneet, eikä näitä huomioida vielä keväällä 2020 valmistuviin ensimmäisiin laskelmiin
    - Henkilöstöjaostolle on ilmoitettu, ettei se toistaiseksi kokoonnu. Jaoston työskentelyä ei ole tarkoituksenmukaista käynnistää ennen UPH-ratkaisua
- Uudenmaan, pääkaupunkiseudun ja Helsingin erillisratkaisun valmistelu on käynnissä ja se päättyy vuoden 2019 loppuun, selvitys lähetetään lausunnoille lokakuun lopulla.
    - Uudenmaan kunnat ovat ehdottaneet, että erillisratkaisu perustuisi seuraaville lähtökohdille: (i) sote-järjestäminen perustuisi alueen jakamiseen viiteen alueeseen, joiden muodostuminen perustuisi kuntien vapaaehtoisuuteen ja muiden kuin Helsingin osalta kuntayhtymämalliin, (ii) HUS:ia ei jaettaisi, (iii) Kunnille mahdollistettaisiin tuottamisoikeus, ja (iv) Rahoitus perustuisi kuntaveron tuottoon sekä valtionosuuteen
    - Valmistelussa tarkastellaan UPH-erillisratkaisun hallinnollisia ja taloudellisia reunaehtoja erityisesti perustuslain näkökulmasta

Lisätietoja: Minna-Marja Jokinen ja Noora Heinonen VM / KAO

Julkisten palveluiden saavutettavuus ja toimipisteverkko

- **HO-linjaus:** Hallitusohjelmassa on tavoite julkisen hallinnon strategian laadinnasta, toimipisteverkosta ei ole linjausta hallitusohjelmassa
- **Työ:** Osana julkisen hallinnon strategian valmistelua laaditaan linjaukset palveluiden saatavuuden turvaamisesta ja valtion toimipisteverkon uudistamisesta. Linjaukset valmiina toukokuussa 2020. Linjausten toimeenpano 2020-luvulla.
- **Huomioitavaa:** Työ linkittyy julkisen hallinnon strategiatyöhön ja toimeenpanon sisältö riippuu strategian linjauksista.

Lisätietoja: Anu Nousiainen VM / VKO

Alueellistamisen strategia, lainsäädännön uudistaminen

- **HO-linjaus:** Valtion työtehtäviä tulee organisoida monipaikkaisuutta ja älyteknologian mahdollistamaa paikkariippumattomutta hyödyntäen. Alueellistamislainsäädäntö on uudistettava vuoden 2019 loppuun mennessä laadittavan strategian puitteissa.
- **Työ ja aikataulu:** Laaditaan strategiset linjaukset siitä, millaista valtion toimintaa ja läsnäoloa alueilla tavoitellaan 2020-luvulla viraston tehtävien toteuttamiseksi ja kansalaisten ja yritysten palvelemiseksi sekä mitä alueellistamisen tavoitteiden ja toimintaperiaatteiden muutoksia tämä edellyttää. Hankkeessa valmisteltavat linjaukset toimivat alueellistamista koskevan lainsäädännön uudistamisen pohjana. Strategia on valmis maaliskuun loppuun 2020.
- **Huomioitavaa:** Yhteys julkisen hallinnon strategiaan ja valtiokonsernin yhteiseen henkilöstöjohtamisen uudistusohjelmaan

Lisätietoja: Anu Nousiainen VM / VKO

Hankinta-Suomi, julkisten hankintojen vaikuttavuus

- **HO-linjaus:** Pääministeri Antti Rinteen hallitusohjelman mukaan julkisia hankintoja tullaan tehostamaan. Hallitusohjelmassa julkisille hankinnoille asetetaan lukuisia tavoitteita liittyen mm. tehostamiseen, kestävään kehitykseen, innovaatioihin, ilmastotavoitteisiin, sosiaalisiin näkökohtiin, osaamisen kehittämiseen, parhaiden käytäntöjen levittämiseen, ympäristönäkökohtiin, sosiaaliseen työllistämiseen, ruokahankintoihin, teknologiseen kehitykseen, elinkaaritaloudellisuuteen, laatuun, vastuullisuuteen ja kaksikielisyyteen.
- **Työ:** VM on asettanut Vaikuttavat julkiset hankinnat -toimenpideohjelman (Hankinta-Suomi) toimeenpanemaan pääministeri Antti Rinteen hallituksen ohjelman julkisiin hankintoihin liittyviä linjauksia ja tavoitteita. Ohjelman toteutus on alkanut valmisteluvaiheella, jossa täsmennetään ohjelman tavoitteet, toimenpiteet, resursointti ja organisointi.
- **Aikataulu:** 5.9.2019-31.12.2013
- **Huomioitavaa:** Ohjelma tulee kuuluaan osaksi Julkisten hankintojen strategiaa sekä toimeenpanee julkisen hallinnon tuottavuuden kehittymisen tavoitteita.

Lisätietoja: Tero Meltti VM / VKO

Valtion aluehallinnon uudistaminen, monialaiset maakunnat (sis. lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävien selvittäminen)

- **HO-linjaus:** 3.6.1 Sosiaali- ja terveyspalveluiden rakenneuudistus: ”*Valviran ja aluehallintovirastojen sosiaali- ja terveyspalveluiden valvonta-, lupa- ja ohjaustehtävät sekä muiden valtion aluehallinnon tehtävien uudelleenjärjestelyt selvitetään parlamentaarisen selvitystyön yhteydessä. Itsehallinnolliset alueet mahdollistavat vaiheittaisen siirtymisen monialaisiin maakuntiin. Tämä valmistellaan parlamentaarisesti vuoden 2020 loppuun mennessä. Työssä selvitetään, mitä tehtäviä kunnilta, kuntayhtymiltä ja valtiolta siirretään maakunnille. Parlamentaarisen työn valmistuttua hallitus valmistelee lainsäädännön.”*
- **Työ ja aikataulu:** Selvitystyöt valmistellaan parlamentaarisesti vuoden 2020 loppuun mennessä.

Valtionhallinnon tuottavuuden kehittäminen (sis. robot & digi)

- **HO-linjaus:** Valtion hallinnon tuottavuuden kehittäminen osana julkisten hallinnon tuottavuuden kehittäminen. JTS v. 2020-2023 linjattu, että ” … hallitus jatkaa jo edellisellä vaalikaudella käynnistyneitä tuottavuutta edistäviä toimenpiteitä, kuten valtion toiminnan digitalisaation ja tuottavuuden kehittämistä, valtionhallinnon toimitilojen tehostamisohjelmaa ja kuntien digitalisaation kannustinjärjestelmää.
- **Työ:** Jatketaan jo sovittujen tuottavuushankkeiden toteutusta, arvioidaan edellisen hallituskauden tuottavuustoimien tulokset ja vaikuttavuus (v.2019 loppuun mennessä), joiden perusteella arvioidaan tarve uusille valtionhallinnon tuottavuustoimille.
- **Aikataulu:** jatkuva toiminta, hankkeistetaan v.2020-2023
- **Huomioitavaa:** Sisältyy osaksi Julkisen hallinnon tuottavuuden kehittämistä

Tietopolitiikka ja tiedon avaaminen ja hyödyntäminen

HO-linjaus (Hallituksen toimintasuunnitelma luku 10.2):

- Hallitus syventää tietopolitiikan johtamista. Julkisen tiedon avoimuudesta tehdään koko tietopolitiikan kantava periaate.
- Toteutetaan tiedon avaamisen ja hyödyntämisen strategisia toimenpiteitä.

Tilanne:

- Tietopoliittisen selonteon pohjalta on käynnistetty yhteistyöryhmä ja viraston pyöreän pöydän keskustelut tietopoliittisten toimien konkretisoimiseksi.
- Tiedon avaamisen ja hyödyntämisen toimenpiteitä kootaan ja suunnitellaan strategiseksi kokonaisuudeksi siten, että vuonna 2020 voidaan aloittaa konkreettiset toimenpiteet. Keskeisiä toimenpiteitä ovat:
  - Ehdotus keskeisistä uusista avattavista tietovarannoista ottaen huomion avoimen datan direktiivin vaatimukset.
  - Yleisen arkkitehtuurin mukaisten rajapintojen toteutus.
  - Tiedon hyödyntämistä helpottavien laatukriteerien laadinta.
  - Tekoälyn, nousevien teknologioiden ja tiedon käytön linjaukset ja eettinen ohjeistus.
  - Julkisen hallinnon tiedon hallinnan ja tietovarantojen yhteentoimivuuden kehittäminen, mm. tietosisältöjen yhtenäistämistyö kuvailevilla metatiedoilla, yhteentoimivuusalustan ja sen työkalujen käyttöönotto

Seuraavat vaiheet (syksy 2019):

- Projektisuunnitelman laadinta ja toimenpiteiden toteuttamisen resursointi VM:ssä ja muiden toteuttajien tunnistaminen.
- Avoimen datan (PSI) direktiivin kansallisen toimeenpanon suunnittelu ja työryhmän asettamisen valmistelu

Lisätietoja: Riitta Autere ja Olli-Pekka Rissanen, VM / JulkICT

Digitaalisen turvallisuuden linjaukset ja toimeenpanosuunnitelma

HO-linjaus:

- Linjataan yhteiskunnan toiminnan turvaamisen kannalta kriittisten tietojen, tietoverkkojen ja tietojärjestelmien kehittämistoimista digitaalisessa toimintaympäristössä.

Tilanne:

- Digitaalisen turvallisuuden linjausten koordinaatioryhmä asetettu 29.8.2019 kaudeksi 1.9.2019-28.2.2020
- Digitaalisen turvallisuuden resurssiselvitys valmistunut 8/2019

Seuraavat vaiheet (syksy 2019):

- Digitaalisen turvallisuuden kansainvälinen vertailu, verrokkimaat Ruotsi, Venäjä, Viro, Saksa, Alankomaat, Iso-Britannia, Australia
- Digitaalisen turvallisuuden nykytila-analyysin luonnos 10/2019, kehittämisen periaatteiden ja tavoitteiden luonnos 11/2019, toimeenpanosuunnitelman luonnos 12/2019
- Periaatepäätöksen lausuntokierros 12/2019-1/2020

Lisätietoja: Tuija Kuusisto, VM / JulkICT

Kunta- ja aluehallinto-osasto

Kuntien tilannekuvan valmistelu

Tavoite:

- Hankkeen tavoitteena on muodostaa kokonaiskäsitys kuntien tilanteesta ja lähivuosien kehitysnäkymistä hallituksen päätöksenteon perustaksi sekä tuottaa ajantasainen ja riittävä tietoperusta avoimesti kaikkien saataville.

Tilanne:

- Tilannekuvan seurantaryhmän asettamispäätös allekirjoitettavana; seurantaryhmän ensimmäinen kokous lokakuussa. VM:n sisäinen projektiryhmä aloittanut työskentelynsä.
- Tavattu ministeriöiden sekä Kuntaliiton, Kevan ja KT:n edustajat
- Teema-alueittain on kartoitettu tietopohjaa ja sopivia indikaattoreita; TK:n kunnittaiset väestöennusteet julkaistaan 30.9.
- Tilannekuvan julkaisua varten luodaan verkkosivupohjainen julkaisuratkaisu.
- Työn ensimmäinen vaihe valmistuu tammikuussa 2020. Tuolloin julkaistaan tiivis raportti keskeisistä tuloksista.

Lisätietoja: Jussi Lammassaari, Tanja Rantanen, VM/KAO

Eläkejärjestelmien yhdistäminen

- Sosiaali- ja terveysministeriö ja valtiovarainministeriö ovat 14.8.2019 tekemällään päätöksellä asettaneet työryhmän valmistelemaan kunnallisen ja yksityisen sektorin eläkejärjestelmien yhdistämistä.
- Työryhmän tehtävänä on valmistella **ehdotus kunnallisen eläkejärjestelmän ja yksityisten alojen työeläkejärjestelmän yhdistämisestä eläkejärjestelmien erillisyyttä selvittäneen työryhmän ehdotusten ja päälinjausten pohjalta**.
- Jatkovalmistelussa työryhmän tulee täsmentää lukuisia yhdistämiseen liittyviä yksityiskohtia ja laskelmia. Työryhmän tulee laatia ehdotuksensa hallituksen esityksen muotoon.
- Työryhmän alaryhminä toimivat rahoitusryhmä, rahoitusryhmän tekninen alaryhmä, juridiikkaryhmä, etuusryhmä ja julkisen talouden ryhmä.
- Työryhmä toimikausi jatkuu 31.12.2021 saakka.

Lisätietoja: Jani Pitkäniemi, Marja Isomäki ja Anu Hernesmaa, VM/KAO

Kuntalain päivittäminen

- Työryhmä ja jaostot (hallinto, talous) ovat aloittaneet työskentelyn
- Hallintojaostossa tällä hetkellä käsitellään kunnan toiminnan johtamista koskevaa kokonaisuutta:
  - Omistajaohjauksen osana nk. yhteisöjäävi –kysymykset ja kaksoisroolit (kunnanhallitus vs. konserniyhtiön hallitus)
    - Alustavien kuulemisten perusteella mielipiteet ja käytännöt kunnissa (erityisesti isoissa kaupungeissa) jakautuvat merkittävästi
    - Asiassa tullaan tarvitsemaan poliittisia linjauksia valmistelua ohjaamaan
  - Sisäinen tarkastus: asetetaanko velvoite järjestää (riippumaton) sisäinen tarkastus?
    - Työryhmässä viikolla 40 kuulemisia
    - Taloudellinen kysymys
    - Alan järjestöt lobbaavat voimakkaasti
  - Sopimusohjaus
    - Lisätäänkö kuntalakiin velvoittavaa sääntelyä?
- Talousjaostossa tällä hetkellä:
  - Arviointimenettelyn kehittämistä ja alijäämän kattamisen tarkistamista koskeva pohdinta alkamassa (vk 39)
  - Tarvitaan poliittisia linjauksia valmistelua ohjaamaan

Lisätietoja: Mervi Kuittinen, Pasi Leppänen, VM/KAO

Valtionhallinnon kehittämisosasto

Puolustuskiinteistöt tytärliikelaitoksen perustaminen

- **HO-linjaus:** *”Puolustushallinnon kiinteistöjärjestelmää kehitetään palvelemaan puolustushallinnon tarpeita aiempaa paremmin. Senaatti-kiinteistöille perustetaan tytärliikelaitos Puolustuskiinteistöt, joka vastaa puolustushallinnon erityistarpeista muuttuneessa turvallisuustilanteessa. Puolustuskiinteistöjen velvoitteista säädetään lailla. Tavoitteena on vähentää toimitilakustannusten nousua.”*
- **Työ:** Puolustuskiinteistöjen perustamiseksi on asetettu VM:n ja PLM:n yhteinen hanke. Tavoitteena on, että perustamisen tarvitse täsmentävät linjaukset, HE:luonnos ja varsinaisen perustamisvaiheen suunnitelma ja organisoituminen on tehty vuoden 2019 loppuun mennessä. Varsinainen perustamisvaihe ajoittuu vuodelle 2020.
- **Aikataulu:** Tavoitteena on, että Puolustuskiinteistöt aloittaisi vuoden 2021 alusta.

Lisätietoja: Tero Meltti VM / VKO

Henkilöstöjohtamisen uudistusohjelma

- **HO-linjaus:** ”Pärjätäkseen kilpailussa koulutetusta työvoimasta valtionhallinnossa käynnistetään koko konsernin yhtenäinen henkilöstöjohtamisen uudistusohjelma, jolla parannetaan valtion kilpailukykyä työnantajana sekä valmistaudutaan suureen rekrytointitarpeeseen.”
- **Työ:** Tavoitteena kehittää valtion henkilöstöjohtamista ja työntekijäkokemusta ja sitä kautta parantaa valtion kilpailukykyä työnantajana. Ohjelman asettamista valmistellaan VM/VKO:lla ja valtionhallinnon HR-ohjausryhmässä. Valmisteluun on osallistunut myös valtion virastojen ja ministeriöiden henkilöstöjohto (henkilöstöjohdon foorumi). Lisäksi on tehty kv. vertailuja sekä haettu näkemyksiä virastojen pääjohtajakunnalta.
- **Aikataulu**: Ohjelman asettaminen loka-marraskuussa, kesto koko hallituskauden
- **Huomioitavaa:** Ohjelmakokonaisuuteen liitetään erillinen kehittämishanke, jossa luodaan monipaikkaisen ja paikkariippumattoman työn periaatteet, mikä liittyy alueellistamisen strategiatyöhön. Lisäksi ohjelmalla on liittymän julkisen johtamisen kokonaisuuteen erityisesti johtamiskoulutusten kokonaisuuden kautta.

Lisätietoja: Mari Näätsaari VM / VKO

JulkICT

Digitalisaation edistämisen ohjelma

HO-linjaus (Hallituksen toimintasuunnitelma luku 6 tavoite 3):

- Varmistetaan, että julkiset palvelut ovat kansalaisten ja yritysten digitaalisesti saatavilla vuoteen 2023 mennessä. Kehitetään sähköisiä ratkaisuja ja eSuomi-hallintoa yhteiskunta- ja viranomaispalveluiden yksinkertaistamiseksi ja parantamiseksi. Parannetaan sähköisten julkisten palveluiden saavutettavuutta ja esteettömyyttä sekä turvataan niiden käyttöön riittävät tukipalvelut kansalaisten yhdenvertaisuuden varmistamiseksi.
- Asetetaan julkisen ja yksityisen sektorin yhteinen korkean tason neuvottelukunta sihteeristöineen neuvoa-antavaksi elimeksi teknologia-alueelle.

Tilanne:

- Ohjelmakokonaisuus on valmisteltu ja suunniteltu. Kokonaisuuteen sisältyy yritysten ensisijaisen digiasioinnin toteuttaminen, saavutettavuuden toimeenpano sekä digituen toteuttaminen.
- Digituen pilotointi on käynnissä ja laajenee valtakunnalliseksi vuoden 2020 alusta. Saavutettavuuden toteuttava lainsäädäntö on tullut voimaan ja lain toimeenpano on käynnissä.

Seuraavat vaiheet:

- Ohjelman ja neuvottelukunnan asettaminen ja resurssointi (sis rekrytoinnit).
- Hallinnonalatapaamiset koskien yritysten siirtymistä ensisijaisesti digitaalisiin palveluihin. VM:n kirje suunnittelun käynnistämisestä ja ohjeistus sen tekemiseksi hallinnonaloille.
- Päätökset valtionavustuksista digituen toteuttamiseksi. Selvitys digituen säätämisestä pysyväksi tehtäväksi ja rahoituksesta. Saavutettavuuden toimeenpanon jatkaminen suunnitelman mukaisesti yhteistyössä VRK ja ES AVI.

Lisätietoja: Marjukka Saarijärvi, VM / JulkICT

Digitaalinen identiteetti

HO-linjaus:

- Edistetään Suomen kansalaisille ja kaikille Suomessa asuville mahdollisuutta sähköiseen tunnistautumiseen.
- Edistetään toimivien sähköisten tunnistusratkaisujen kehittymistä, jotka mahdollistavat erilaisten välineiden käytön.

Tilanne:

- Projektikokonaisuus on valmisteltu ja suunniteltu yhteistyössä SM, PoHA ja VRK. Valmistelu perustuu maaliskuussa julkaistuun esiselvitykseen, referenssiryhmän työhön ja sidosryhmien tapaamisiin.

Seuraavat vaiheet:

- Hankkeen asettaminen ja resurssointi (sis rekrytoinnit).
- Operatiivisen projektisuunnittelun käynnistäminen (VRK ja PoHa). Kilpailutukset valtion välineen toteuttamiseksi ja jakelemiseksi.
- Tarvittavien lainmuutosten tarkempi sisällöllinen suunnittelu ja käynnistäminen.
- Viestintä sidosryhmille sekä välineen lanseeraamisen ja jakelun viestintä- ja toimeenpanosuunnittelu

Lisätietoja: Kimmo Mäkinen, VM / JulkICT

Kansallinen tekoälyohjelma AuroraAI

HO-linjaus:

- Jatketaan arjesta ja liiketoiminnasta sujuvampaa tekevän AuroraAI-verkon kehittämistä tietoturvallisesti ja eettisesti kestävällä tavalla.

Tilanne:

- Ohjelmakokonaisuus on valmisteltu ja suunniteltu. Esiselvityshankkeen tietopohja ja laaja verkosto on käytettävissä toimeenpanoon. Strateginen valmisteluryhmä on toiminnassa ja on sitouttanut hallinnonaloja toimintaan.
- Selvitys tekoälyyn liittyvästä lainsäädännöstä ja sääntelyn muutostarpeista on käynnissä.
- Tietopoliittisten toimien eettisten kysymysten ja mahdollisen ohjeistuksen selvitystyö on käynnissä, samoin yhteentoimivuuden ja semantiikan varmistava yhteentoimivuusalustan käyttöönotto.

Seuraavat vaiheet:

- Ohjelman asettaminen ja resurssointi (sis rekrytoinnit).
- Tekoälyverkon kehittämisen käynnistämisen tehtävä käyntiin (VRK)
- Toteutettavien elämäntapahtumien valinta ja toimeenpanon käynnistäminen
- Lainsäädäntöselvitys ja mahdollisen sääntelyn muutostyön käynnistäminen.

Lisätietoja: Aleksi Kopponen, VM / JulkICT

Viranomaisradioverkko Virven uudistaminen

HO-linjaus (Hallituksen toimintasuunnitelma luku 5 tavoite 2):

- Tulevaisuuden viranomaisverkon (Virve) toimintaedellytykset varmistetaan huomioiden haavoittuvuudet ja riskitekijät (Virve II hanke).

Tilanne:

- Laajakaistaisen viranomaisradioverkon lainsäädännölliset edellytykset vahvistettu keväällä 2019.
- Hankkeen toimeenpanon edellytyksiä on selvitetty yhteistyössä VM, VNK ja Suomen Erillisverkot Oy.

Seuraavat vaiheet (syksy 2019):

- Suomen Erillisverkot Oy:n rahoituksesta hankkeen toteutuksessa linjataan talouspoliittisessa ministerivaliokunnassa syksyn 2019 aikana.
- Hankkeesta tehdään tarkempi toimeenpanosuunnitelma.
- Hanke käynnistetään em. päätösten perusteella v. 2020: Suomen Erillisverkot Oy (tytäryhtiö Suomen Turvallisuusverkko Oy) toteuttajana ja VM ohjaajana.

Lisätietoja: Kari Heiska, VM / JulkICT